

zolt felhasználói csoportok igényeire. Egy szépirodalmat kedvelő olvasó, aki általában a hagyományos könyvet részesíti előnyben, akkor nyerhető meg az e-könyv számára, ha bőségesebb lesz a választék, és a szöveg megjelenítése az e-könyvben vonzóbb lesz. Sokban hozzájárulna az e-könyvek vonzóbbá tételéhez új irodalmi szövegek kizárólagos elektronikus megjelenítése is.

4. tétel. A különféle – az ifjúság körében végzett – felmérések egyhangú tanúsága szerint feltűnően csökkent a fiatalok olvasási kedve. A szerző az e-könyvben kiemelkedő lehetőséget lát arra, hogy az alapvetően „technikaérzékeny” fiatalokat megnyerjék az olvasás számára. Az e-könyv, mint trójai faló. Persze a megfelelő kínálat megteremtése is fontos feltétel.

5. tétel. A nyilvános könyvtárak felnőtt olvasóit is meg kell nyerni az e-könyv számára. Ehhez nem elegendő a vonzó kínálat. Bizonyítani kell azt az „értéktöbbletet”, amelyet az e-könyv biztosítani képes.

Egy konkrét példával élve: útikalauzzal, térképpel, múzeumi vezetővel a kézben járni a várost fáradtságos dolog. Ha ezeket egy médiumba integráljuk, vagyis egy e-könyv olvasóba, ez minden turista számára kézzelfogható könnyebbséget fog jelenteni. Ilyen e-könyv kínálat azonban még nincs. Hasonló az eset a különféle szakkönyvekkel is.

6. tétel. Az e-könyv sorsa alapvetően attól függ, hogy létrejön-e egy egyes vállalat egy e-könyv vállalkozás, használati joggal rendelkező kiadó, terjesztő könyvkereskedő és kölcsönző könyvtár részvételével. Németországban pillanatnyilag – hogy is lehetne másképp – nem így néz ki a dolog.

A *Börsenblatt für den Deutschen Buchhandel* (Német Könyvkereskedelmi Tözsdelap) 2005. decemberi számában 7 e-könyv szállítóról számol be, amelyek 150 és 6000 közötti tételszámban kínálnak német nyelvű könyvet. A fenti lap 2006. februári száma már arról ír, hogy a Tözsdeegylet is bekapcsolódott egy lehetséges megoldás kialakításába: a „Volltextsuche online” (teljes szöveg online) mintegy 100 kiadó kínálatával 2006. október 1-jétől megkezdte működését.

Aki nem elemzi gondosan az e-könyv piacot, azaz nem vizsgálja meg értelmesen a költség-haszon viszonyt, azt az a veszély fenyegeti, hogy csak üzleti érdekeket elégit ki, és nem veszi figyelembe az olvasók kívánságait. Pedig értük vagyunk!

*Hrabovszki János*

(Dr. Jan-Pieter Barbian, a Duisburgi Városi Könyvtár igazgatójának előadása a 95. Német Könyvtáros Napon, Drezda, 2006. március 22.)



### **Alfabetizáció és alapfokú oktatás Németországban**

Németország először az 1970-es évek végén, az 1980-as évek elején szembesült azzal, hogy jelentős számú funkcionális analfabéta él az országban. Mivel ország-szerte nagy számban működtek és működnek népfőiskolák, adott volt egy széleskörűen hozzáférhető képzési forma az alapvető írás-olvasási problémák meg-

szüntetésére. Bár – a jól megszervezett sajtókampányoknak is köszönhetően – a népfőiskolák szervezésében az 1980-as években az írás-olvasás kurzusokon részt vevők száma megháromszorozódott (1982-ben 2800 fő, 1987-ben 8300 fő), a tanfolyamok mégsem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. 1994-ben egy vizsgálat kimutatta, hogy az ország felnőtt lakosságának csupán 14,4%-a (7,7 millió ember) rendelkezik minimális olvasási készséggel. Az eredmények ellenére a funkcionális analfabetizmus kérdése csupán az első PISA-sokk után került valóban a figyelem középpontjába.

Az 1990-es évektől a felnőttoktatásban egy új fogalom jelent meg, az élethosszig tartó tanuláshoz való jog. Egyes tartományokban (Hessen, Alsó-Szászország) az élethosszig tartó tanuláshoz kapcsolódóan törvényben is szabályozták a felnőttoktatás feladatait. Egy átfogó, minden tartományra érvényes szabályozás hiánya és az oktatásfinanszírozás kérdésének nyitva hagyása miatt azonban a kívánt eredmény elmaradt. 2004-ben az országban működő népfőiskolák közül csupán 313 indított alfabetizáló kurzust. 2006 májusában meghirdették Berlinben a „Felnőttek alapképzésének kutatása és fejlesztése” c. programot.

Németország előtt példaként állhat Belgium, Hollandia és Nagy-Britannia, ahol az alapfokú felnőttképzés rendszere sokkal hatékonyabban működik.

*Goda Beatrix*

(Monika Tröster: Alphabetisierung und Grundbildung in Deutschland  
[http://bildungplus.forum-bildung.de/templates/imfokus\\_inhalt.php?artid=523](http://bildungplus.forum-bildung.de/templates/imfokus_inhalt.php?artid=523))



### **Flagg Gordon: A First Lady alapítványa támogatja a hurrikán sújtotta iskolai könyvtárak újjáépítését**

A Laura Bush Foundation for America's Libraries 500000 amerikai dollárt adományozott a hurrikán következtében károkat szenvedett iskolai könyvtáraknak, hogy ezzel is támogassa az újjáépítésüket, jelentette be a Laura Bush Foundation 2006. május 3-án. Indulásképp Louisiana államban hét, Michigan államban pedig három köz- és magánkönyvtár kap támogatást az újjáépítéshez az alapítvány Gulf Coast Library Recovery Initiative elnevezésű programjától. Ezenkívül a Time Inc. és a Bertelsmann Rt. különböző sajtótermékek és könyvek adományozásával is segítik a könyvtárak jövőbeni működését.

*Pallos Zsuzsanna*

(Flagg, Gordon: First Lady's Hurricane Fund Makes First School Library Grants.=American Libraries; Jun/Jul2006, Vol. 37 Issue 6, p19.)

